

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **G. B.**, bytem K., S. 195/53, zastoupené JUDr. Janou Brhlovou, advokátkou se sídlem Karviná – Fryštát, K. Sliwky 129, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 21. 10. 2016 č.j. 735 418 5421/48091-VD, o **výši invalidního důchodu**,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobkyni byl snížen invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

[2] Žalobkyně v zastoupení advokátkou podala v zákonné lhůtě u zdejšího soudu žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí, ve které nesouhlasila s posouzením jejího zdravotního stavu, který se nijak nezlepšil, naopak přibýly další zdravotní problémy, zejména neurologické, trpí vertebrogenním algickým syndromem,

spondylartrózou, skoliózou a léčí se pro opakované kolpitidy a dochází do psychiatrické ambulance. Dále uvedla, že pokud v současné době netrpí jako dříve častými urologickými, nefrologickými i dýchacími potížemi, je to dáno zejména tím, že jako plně invalidní osoba nepobývá často ve větším kolektivu lidí, tzv. se „šetří“ a nezatěžuje svůj organizmus. Při jakémkoliv pracovním zařazení jí zcela jednoznačně hrozí zhoršení zdravotního stavu, a to jak po stránce nefrologické, tak po stránce neurologické. Navrhla zrušit napadené rozhodnutí v celém rozsahu a žalovanou zavázat k zaplacení nákladů řízení.

[3] Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě dne 20. 12. 2016 uvedla, že s ohledem na skutečnost, že v posuzované věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem, je v takovém případě rozhodnutí žalované závislé především na odborném lékařském posouzení a provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění. Rozhodnutí ve věci samé proto ponechává žalovaná na úvaze soudu podle závěru posudkové komise.

[4] Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla námitky a své rozhodnutí ze dne 29. 7. 2016 čj. R-29.7.2016-425/735 418 5421 potvrdila. V odůvodnění uvedla, že rozhodnutím ze dne 29. 7. 2016 snížila od 4. 8. 2016 účastníci řízení podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Opava ze dne 24. 5. 2016 poklesla účastníci řízení z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost o 40 %. V rámci řízení o námitkách bylo novým posudkem o invaliditě ze dne 11. 10. 2016 zjištěno, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a že účastnice řízení je invalidní dle ust. § 39 odst. 1 citovaného zákona. Nejde již o invaliditu třetího stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. c) citovaného zákona, ani nejde o invaliditu druhého stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) citovaného zákona, ale jde o invaliditu prvního stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) citovaného zákona. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 40 %. Účastnice řízení je schopna po vzniku invalidity I. stupně vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové schopnosti. Den změny stupně invalidity byl 24. 5. 2016. Podle článku II bodu 13 věty první zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byl-li plný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který má za to následek snížení výše invalidního důchodu, sníží se výše invalidního důchodu až od třinácté splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky. Vzhledem k tomu, že účastnice řízení na základě snížení invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně nesplňuje podmínky nároku na vdovský důchod dle ust. § 50 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, nárok na vdovský důchod zanikl. Dle ust. § 56 odst. 1 písm. a) citovaného zákona, zjistí-li se, že nárok na důchod nebo jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.

[5] Rozhodnutím ze dne 29. 7. 2016 žalovaná výrokem I. snížila invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně s tím, že podle článku II bodu 13 věty první zákona č. 306/2008 Sb. výše invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně zůstává beze změny, takže invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně nadále náleží ve výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a výrokem II. odňala vdovský důchod ode dne 4. 8. 2016. V odůvodnění mimo jiné uvedla, že vzhledem k tomu, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Opava vydaného dne 24. 5. 2016 již účastník řízení není podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp invalidní pro invaliditu třetího stupně a protože nebylo prokázáno, že účastník řízení splňuje podmínky nároku na vdovský důchod z jiného důvodu, nárok na vdovský důchod zanikl. Proto ČSSZ rozhodla tak, jak uvedeno ve výroku II. Nárok na vdovský důchod vznikne znovu, jestliže se splní některá z výše uvedených podmínek do 5 let po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod. O snížení výše invalidního důchodu v důsledku uvedené změny stupně invalidity od třinácté splátky splatné po dni konání první kontrolní lékařské prohlídky konané po roce 2009 rozhodne Česká správa sociálního zabezpečení dodatečně samostatným rozhodnutím.

II.

[6] Od 1.1.2010 nárok na invalidní důchod je upraven v § 38 a invalidita v ust. § 39 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Podle § 38 pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

[7] Nárok na vdovský důchod je upraven v § 49 a nasl. zákona č. 155/1995 Sb. Dle § 50 odst. 1 cit. zákona vdovský důchod náleží po dobu jednoho roku od smrti manžela a podle odst. 2 písm. d) po uplynutí doby uvedené v odstavci 1 má vdova nárok na vdovský důchod, jestliže je invalidní ve třetím stupni.

III.

[8] Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že byla vyvolána mimořádná kontrola zdravotního stavu s výsledkem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kap. XIV, odd. A, položce 6a přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb. se stanovením míry poklesu pracovní schopnosti 30 % a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu s navýšením dle § 3 odst. 1 cit. vyhlášky o 10 % (dle lékaře OSSZ Opava ze dne 24. 5. 2016). V rámci námitkového řízení byl znovu zdravotní stav posuzován lékařem žalované dne 12. 10. 2016 se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je stav po odnětí levé ledviny pro polycystozu v r. 1973 a resekci dolního polu pravé ledviny s pyeloplastikou v r. 1989, se snížením glomerulární filtrace pravé ledviny, ale celkově funkce dobrá, funkční postižení lehké. Posudkově hodnoceno dle kap. XIV, odd. A, položka 6a) přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb., s ohledem na dělnickou profesi horní hranicí z daného rozmezí (20-30%), která byla navýšena o 10 % pro vrozenou oční vadu, chronický polytopní vertebrogenní algický syndrom. Posudkové hodnocení ze dne 20.11.1992 bylo nadhodnocené, protože se jednalo o solitární ledvinu, která byla sice po operačním zásahu, byla snížena glomerulární filtrace, ale celková funkce ledviny byla dobrá, s ohledem na věk a předpokládanou stabilizaci zdravotního stavu měla být navíc stanovena kontrolní lékařská prohlídka.

[9] Posudkem posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 16. 2. 2017, který zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že u žalobkyně k datu napadeného rozhodnutí se jedná o stav po odnětí levé ledviny pro polycystosu (8. 5. 1973), resekci dolního polu pravé ledviny s pyeloplastikou (2/1989), sníženou glomerulární filtraci pravé ledviny, opakované uroinfekce v anamnése, vrozenou oční vadu – horizontální nystagmus, dalekozrakový astigmatismus, divergentní strabismus, recidivující polytopní vertebrogenní algický syndrom na podkladě degenerativních změn páteře bez kořenové symptomatologie, anxiózně depresivní poruchu reaktivní, stav po dětské mozkové obrně s frustní pravostrannou symptomatologií v anamnése, stav po opakovaných kolpitidách. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu 21. 10. 2016 je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIV., oddílu A, položce 6a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kdy z rozmezí 20 – 30 % stanovila posudková komise horní hranici 30 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky navyšuje horní hranice o dalších 10 % a celkově činí pokles pracovní schopnosti 40 %. PK MPSV stanoví jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stav po odnětí levé ledviny pro polycystosu a resekci dolního polu pravé ledviny s pyeloplastikou se snížením glomerulární filtrace a s dobrou funkcí solitární ledviny. Jedná se o lehké funkční postižení, kdy míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena na horní hranici, tj. 30 % a vzhledem k dalším zdravotním postižením PK MPSV tuto horní hranici navyšuje o dalších 10 % na celkovou hodnotu 40 %. U posuzované se nadále jedná o invaliditu I. stupně, je schopna vykonávat výdělečnou činnost s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, v podstatně menším rozsahu a intenzitě se snížením alespoň o třetinu. Zdravotní postižení není takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo hodnocení dle položek 6b, 6c, 6d, 6e oddílu A, kapitoly XIV., přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Posuzovaná je neschopna práce fyzicky

nadměrně namáhavé se zvedáním a přenášením břemen, práce v nepříznivých klimatických podmínkách, je schopna své výuční profese aranžérka umělých květin, práce uklízečky, kterou naposledy vykonávala. PK MPSV se se svým posudkovým zhodnocením plně shoduje s posudkovým závěrem lékaře ČSSZ v námitkovém řízení i lékaře OSSZ, kteří rovněž dospěli ke stejnému posudkovému závěru, že pokles pracovní schopnosti u posuzované činí 40 %. Ke sdělení posuzované uvedeným v její žalobě PK MPSV uvádí, že dle spisové dokumentace OSSZ Opava byla posuzovaná plně invalidizována v roce 1992, avšak nebyla stanovena kontrolní lékařská prohlídka, což bylo pochybením posuzující posudkové komise na OSSZ Opava v roce 1992. Je všeobecně známo, že zdravotní stav je veličina proměnlivá a i vzhledem k věku invalidizované bylo namístě kontrolní lékařskou prohlídku po primoposudku nařídít, tato proběhla až v roce 2016. Z doložených lékařských zpráv je prokazatelné, že zdravotní stav posuzované se stran onemocnění ledvin zlepšil, je popisována dobrá funkce solitární ledviny, jedná se nejvýše o lehké funkční postižení, které posudkovou komise vede k výše uvedenému posudkovému závěru. Pro další zdravotní postižení, např. neurologické, psychiatrické je pokles pracovní schopnosti u posuzované navýšen o dalších 10 % na celkovou hodnotu 40 %. Nadále se jedná o invaliditu I. stupně. Dle doloženého psychiatrického nálezu je rovněž prokazatelné, že posuzovaná pracovala tři roky jako uklízečka, což také jen dokládá, že její zdravotní stav je stabilizován a umožňuje jí vykonávat pracovní činnost při invaliditě I. stupně. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %.

[10] Vzhledem k tomu, že stěžejní otázkou v předmětné věci bylo posouzení zdravotního stavu, soud byl povinen si vyžádat odborný lékařský nálezn. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav žalobců ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/91 Sb.). Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudek této komise považuje soud za stěžejní důkaz. Posudková komise podala posudek v řádném složení, stanoveném v ust. § 16b zákona č. 582/1992 Sb., neboť v komisi vedle posudkového lékaře byl odborný lékař internista. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v ust. § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb. na základě zdravotní dokumentace žalobkyně, zejména nálezů urologických, nefrologických, neurologických, z psychiatrického vyšetření a dalších odborných lékařských nálezů. Posudková komise vyslovila shodný posudkový závěr s posudkovým lékařem OSSZ i žalované. Krajský soud s ohledem na výše uvedené neměl důvod zpochybnit úplnost, přesvědčivost a zejména objektivnost posouzení zdravotního stavu žalobkyně i přes její námitky. Na tomto místě soud opakuje, že posudková komise byla řádně odborně obsazena a soud nemá důvod zpochybňovat erudici tohoto posudkového orgánu. Závěr posudku koresponduje s výsledky odborných lékařských

vyšetření, na které posudková komise odkázala. Posudková komise zdůraznila, že zdravotní stav je stabilizován a bylo pochybením, jestliže nebyla u žalobkyně stanovena kontrolní lékařská prohlídka při stanovení invalidity v r. 1992.

[11] Soud s ohledem na výše uvedené nezpochybnil, že u žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dochází k poklesu pracovní schopnosti, avšak v míře, která zakládá pouze invaliditu prvního stupně. Při určování míry poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu doloženého výsledky funkčních vyšetření, nikoliv ze subjektivních stesků posuzované osoby. Jestliže žalobkyně je již pouze invalidní prvního stupně, pak žalovaná nepochybila a rozhodla v souladu s ust. § 56 odst. 1 ve spojení s ust. § 39 odst. 2 písm. a) a § 50 odst. 2 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., jestliže rozhodla o snížení invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a současně rozhodla i o odnětí vdovského důchodu, jehož nárok byl rovněž odvozen od invalidity třetího stupně.

[12] Vzhledem k výše uvedenému soud vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou a ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl. Soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí respektoval ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a proto nečinil žádné další dokazování.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení žalobkyně je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **I z e** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 15. března 2017

**JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně**